

समयसंकेतं ॥ १८ ॥ इति सभापर्वणि नैलकंठीये भारतभाष्ये एकोनचत्वारिंशोऽध्यायः ॥ ३९ ॥ ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥ ॥ १ ॥ २ ॥ अत्र स्वतंत्रं भवेद्यन् इति पाठे नः अस्माकं स्वतंत्रं शुभोदकं ॥ ३ ॥
॥ ४ ॥ ५ ॥ शिवः पंथाः कृष्णाश्रयरूपः सुनीतः सुनीतिसहितः ॥ ६ ॥ ७ ॥ ८ ॥ ११ ॥ १० ॥ नूनमेतदिति यद्यद्विभूतिमत्सत्त्वं श्रीमदूर्जितमेव वा तत्तदेवावगच्छत्वं मते ज्योतिः संभवमिति भगवद्वचनात् शिशुपालेऽपि
विभूतिमत्त्वात् पूर्वभगवत्पार्षदत्वाच्च पारमेश्वरं ज्ञानैश्वर्यादिरूपं तेजोऽस्ति तस्यादानं तद्देहपातेनैवेति हंतुमिच्छतीत्यर्थः पुनः शब्दो हिरण्याक्षाय पेक्षया ॥ ११ ॥ १२ ॥ आदातुं संहर्तुं विप्लवते विपर्ययं प्राप्नोति ॥ १३ ॥

तं बलौघमपर्यंतं राजसागरमक्षयं ॥ कुर्वाणं समयं कृष्णो युद्धाय बुबुधेतदा ॥ १८ ॥ इति श्रीमहाभारते सभापर्वणि अर्घाभिहरणपर्वणि राजमंत्रणे एकोनचत्वारिंशोऽध्यायः ॥ ३९ ॥ समासं चेदमर्घाभिहरणपर्व ॥ ७ ॥ ७ ॥ अथ शिशुपालवधपर्व वैशंपायन उवाच ततः सागरसंकाशं दृष्ट्वा नृपतिमंडलं ॥ संवर्तवाताभिहतं भीमं क्षुब्धमिवार्णवं ॥ १ ॥ रोषात्प्रचलितं सर्वमिदमाह युधिष्ठिरः ॥ भीष्ममतिमतां मुख्यं वृद्धं कुरुपितामहं ॥ बृहस्पतिं बृहत्तेजाः पुरुहूत इवारिहा ॥ २ ॥ असौ रोषात्प्रचलितो महानृपति सागरः ॥ अत्र यत्प्रतिपत्तव्यं तन्मे ब्रूहि पितामह ॥ ३ ॥ यज्ञस्य च न विघ्नः स्यात्प्रजानां च हितं भवेत् ॥ यथा सर्वत्र तत्सर्वं ब्रूहि मेऽद्य पितामह ॥ ४ ॥ इत्युक्तवति धर्मज्ञे धर्मराजे युधिष्ठिरे ॥ उवाचे दंवचो भीष्मस्ततः कुरुपितामहः ॥ ५ ॥ मा भैस्त्वं कुरु शार्दूलश्चासिंहं हंतुमर्हति ॥ शिवः पंथाः सुनीतोऽत्र मया पूर्वतरं वृतः ॥ ६ ॥ प्रसुप्ते हि यथा सिंहेश्वानस्तस्मिन् समागताः ॥ भषेयुः सहिताः सर्वे तथेव सुधाधिपाः ॥ ७ ॥ वृष्णि सिंहस्य सुप्तस्य तथामी प्रमुखे स्थिताः ॥ भषंते तात संक्रुद्धाः श्वानः सिंहस्य सन्निधौ ॥ ८ ॥ न हि संबुध्यते यावत्सुप्तः सिंह इवाच्युतः ॥ तेन सिंहीकरोन्येतान् नृसिंहश्चेदिपुंगवः ॥ ९ ॥ पार्थिवान्पार्थिवश्रेष्ठः शिशुपालोऽल्पचेतनः ॥ सर्वान्सर्वात्मना तात नेतुं कामोऽयमक्षयं ॥ १० ॥ नूनमेतत्समादातुं पुनरिच्छत्यधोक्षजः ॥ यदस्य शिशुपालस्य तेजस्तिष्ठति भारत ॥ ११ ॥ विप्लुता चास्य भद्रं ते बुद्धिर्बुद्धिमतां वर ॥ चेदि राजस्य कौंतेय सर्वेषां च महीक्षितां ॥ १२ ॥ आदातुं च न रव्याघ्रोऽयं यमिच्छत्ययं तदा ॥ तस्य विप्लवते बुद्धिरेवं चेदि पतेर्यथा ॥ १३ ॥ चतुर्विधानां भूतानां त्रिषु लोकेषु माधवः ॥ प्रभवश्चैव सर्वेषां निधनं च युधिष्ठिर ॥ १४ ॥

कुतः कृष्णोऽन्येषां तेजां स्यादत्तेन तु तानि पृथक् कृतिष्ठंतीत्यत आह चतुर्विधानामिति चेतनाचेतनप्रपंचस्य जले तरंगबुद्बुदव्यायेन तत्रैवोत्पत्तिप्रलययोः श्रवणात् एषयोनिः सर्वस्य प्रभवोऽप्ययौ हि भूतानामिति तदन्यत्वाच्च सर्वस्येति भावः ॥ १४ ॥